

Posudek magisterské diplomové práce

Student: Bc. Lenka CHEJNOVSKÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Nadaný žák na základní škole – možnosti rozvíjení v předmětu český jazyk

Název práce v anglickém jazyce: Intellectually gifted pupil in the basic school – development in Czech language classes

Vedoucí práce: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Eva Hájková, CSc.

Typ posudku: vedoucí práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	B
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B
1.5	Interpretace výsledků	C
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	B
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	C

Slovní komentář:

Diplomantka přistupuje k opravnému termínu obhajoby. Její pracovní morálka v průběhu psaní opravené verze diplomové práce byla více než příkladná, studentka intenzivně využívala konzultací s vedoucí práce a snažila se řídit jejími radami, svědomitě přistupovala jak k tvorbě části teoretické, tak praktické.

Práce v obou svých hlavních částech obsahuje veškeré příslušné náležitosti (metodologii, analýzu a interpretaci, závěr, diskusi limitů výzkumu a podobně). Autorka vymezila rozdíl mezi tzv. žákem prototypickým a nadaným, věnovala se vymezení jazykové inteligence, kterou dále zkoumala, věnovala se i teorii nadání (tyto pasáže mohly být poněkud zkráceny). Popsala a odůvodnila metodologii, již hodlala dospět ke stanoveným cílům, provedla charakteristiku výzkumného vzorku. Jak sama uvádí jako limity výzkumu, výzkumný vzorek by mohl být bohatší, autorka však narážela na praktické obtíže (malá ochota škol ke spolupráci).

Co se literatury týče, postrádám literaturu z oblasti didaktiky českého jazyka, viz i připomínka níže. V praktické části pak diplomantka představila názory učitelů na práci nadaných žáků v předmětu český jazyk (někdy trochu výčtově, srov. s. 42), je škoda, že ve větší míře nedokládala příklady, jak

např. konkrétně dokáží žáci cílevědomě vybrat prostředky vhodné pro tu či onu komunikační situaci (a jakou) – např. na s. 44. Dále se věnovala postojům žáků a realizovala didaktický test porovnávající žáky nadané a prototypické.

Někdy by bylo třeba více opatrnosti při vyslovování soudů (s ohledem k omezenému výzkumnému vzorku), např. srov. na s. 46 „Nejoblíbenějším předmětem nadaných žáků je dějepis.“, někde autorka pouze popisuje stav bez příslušné interpretace (bod 2, s. 47, výpověď žáka č. 15 na s. 49 aj.).

Celkově by interpretace získaných odpovědí mohly být hlubší a zásadnější, měly by více komentovat zjištěná data – autorka stále tenduje spíše k deskripci výsledků, než aby je vysvětlovala, interpretovala, usouvztažňovala. To je pak slabinou ve vztahu k hodnocení celkového vědeckého přínosu práce, zejména s přihlédnutím k tomu, že se jedná o práci magisterskou.

Přesto autorka poukázala na některé významné charakteristiky jazykově nadaných žáků a výzkumně, byť na omezeném vzorku, naznačila jejich přednosti a slabiny. Za důležité pokládám například výsledky, které zjistily poměrně velké rozdíly v úspěšnosti znalosti české frazeologie a lexikologie u prototypických a nadaných žáků – to je směr výzkumu, který autorka pro budoucnost velmi správně v závěru zdůraznila.

Tam, kde nadaní žáci měli naopak horší výsledky (pravopis), možná mohlo proběhnout ještě následné dotazování.

Část Diskuse by měla obsahovat i diskusi s výsledky dřívějších, podobně zaměřených výzkumů.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	A
2.4	Dodržení stylové normy	C
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A

Slovní komentář:

Ačkoliv od minulé verze došlo k výraznému zlepšení, slabinou práce stále zůstává stylistická stránka. Rušivě působí jeden z rysů autorského jazyka diplomatky, a sice že často explicitně formuluje, co v práci dělá či dělala (např. s. 27), někdy málo dbá na logickou výstavbu textu (viz např. na s. 10, nesouvisející odstavce na s. 12 uprostřed atd.), někdy se vyjadřuje zkratkovitě – pokud např. na straně 12 píše, že je v současnosti věnována „větší“ pozornost problematice nadaných jedinců, bylo by na místě uvést relaci, vůči čemu je tato pozornost „větší“, místy trpí plynulost výkladu (viz poněkud neústrojně zařazená otázka na s. 16 „Jak dokáže člověk pochopit metafory a frazémy?“), na s. 61 si autorka výslovně odporuje apod.

Jsem nicméně přesvědčena, že autorka učinila, co se jazykového stylu týče, absolutní maximum, aby jej zdokonalila. To je nutno ocenit. Na úrovni nižších jazykových rovin je až na drobnosti (uvozovky na s. 16, 33 a jinde, špatné užití spojovníku na s. 49 aj.) práce velmi dobrá.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ - český jazyk*.

Práce je/není v souladu se zásadami citační etiky. Systém hlásí vysokou shodu s jinými dokumenty: 13 %. Prosím, abyste potvrdila a textově doložila můj předpoklad, že shody vyplývají z vaší předchozí práce, uložené v systému.

Práci doporučuji k obhajobě.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Vysvětlete příčinu textových shod, jak je uvedeno výše v bodě 3.
4.2	Na straně 43 uvádíte, že nadaní žáci chybují v psaní velkých písmen a odůvodňujete to jejich věkem. Nemělo by ale právě hledisko věku být kompenzováno vysokým jazykovým nadáním? Proč se právě v této oblasti jazykové nadání neprojevuje? Totéž se týká i ostatních pravopisných oblastí, na něž poukazujete.
4.3	Pokud na s. 45 uvádíte „Respondent č. 4 řekl“ ... zřejmě máte, soudě podle jazyka v přímé řeči, na mysli jinou formu vyjádření.
4.4	Pokud se vyjadřujete k příčinám neoblíbenosti fyziky ve vztahu k češtině, bylo by to třeba jasněji vysvětlit (s. 46). Prosím, pokuste se o to při obhajobě.
4.5	Podobně se vyjádřete k zjištěné skutečnosti (s. 47), že jazykově nadané žáky nebaví cizí jazyk.
4.6	Výkladu 2. na s. 47 nerozumím, prosím o vysvětlení a interpretaci.
4.7	Na straně 49 pojednáváte o psaní „přídavných jmen (koncovky ský/ští/čtí)“. Prosím, abyste své tvrzení rozebrala z lingvistického hlediska.

Datum:

Podpis: